

drevesc. Ko se je jelo „bralno društvo“ razdirati, predlagal je, da naj pripade vse imetje šoli, kar se je tudi zgodilo. Šola je pridobila takrat mnogo knjig in lep glasovir. — Ker šola prej ni imela zastave, nabiral je denar, da se je kupila krasna zastava, katero otroci o svečanostih nosijo. Iz mnogih družih podrobnosti se razvidi, da je bil pokojnik vnet za šolo, uzoren in marljiv učitelj. Njemu veljajo pesnikove besede, ki pravi:

Mrtev učitelj je blag
Prijatelj slovenske domovine;
Zanjo živel je, trpel,
Zanjo je delal vse dni.

Blag mu bodi spomin!

Iz Begunj nad Cerknico. (Nekaj o pokojnem Bernardu.) Zopet je zapel mrtvaški zvon, in to na divnem Gorenjskem, v Jesenicah 13. prosinca. Nemila smrt je iztrgala iz naše vrste zopet milega tovariša, g. nadučitelja Karola Bernarda v najlepši moški dobi! — Pokojnik je učiteljeval tudi pri nas v Begunjah, in to od l. 1872.—1877. Ko sem pred malone 4 leti prišel v sedanjo službo v Begunje, prelistoval sem šolsko kroniko, in takoj so se mi oči vprle v vrstice, ki pripovedujejo o Bernardu, da je moral tukaj „prebiti mnogo težav.“ Takoj sem šel iskat v šolski arhiv, in tu sem našel, da je bila omenjena izjava popolnoma opravičena. Iz šolskega arhiva pa sem tudi spoznal, da je bil Bernard priden in vesten učitelj. Begunje so mu bile prva služba. Na srečo je imel v g. Feliksu Stegnarju, takratnem c. kr. okrajnem šolskem nadzorniku, izbornega svetovalca in tolažnika v „življenja bridkih dneh.“

In zdaj počiva ta brdki, krepki mož, tudi že v grobu! Kaj smo pač na svetu? Pulvis et umbra sumus! —

Na mojo prošnjo priredil je tukajšnji preč. g. dušni pastir sv. mašo zadušnico za pokojnim g. Karolom. Udeležila se je sv. maše šolska mladina, pa tudi veliko občinstva. Ko sem vpletaje v prekrasni Hribarjev „Requiem“ zaorgljal in zapel starslovensko: „Vse, kar živi na sveti, je le en kratek čas,“ oroselo je oko mnogemu hvaležnemu učencu Bernardovemu! Bog daj blagemu pokojniku večni mir in pokoj! — *Janko Leban.*

Vestnik.

Osobne vesti. G. Al. Sezun, učitelj v Rovtah nad Logatcem je imenovan učiteljem v Poljanah pri Ribnici. Gdč. Marija Šešarek je dobila začasno drugo mesto na Dobravi pri Ljubljani.

Imenovanje. Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje imenovalo je z razpisom z dné 6. prosinca 1895, šte. 30.072 de 1894 v smislu člena VI. ministerjalnega odloka z dné 5. mal. travna 1883, šte. 6495 gospoda Andreja Šest-a, šol. voditelja v Metliki, difinitivnim učiteljem risanja na tamošnji obrtni nadaljevalni šoli.

Odbor „Slovenskega učiteljskega društva“ bode imel dné 25. sušca pop. ob 3. uri sejo, v koji se bode posvetoval z zastopniki okrajnih učiteljskih društev o načrtu pravil „Slovenskega deželnega učiteljskega društva“. Izredni občni zbor bode na velikonočni torek dné 16. mal. travna.

Učiteljski konvikt. G. Mešiček Josip, nadučitelj v Sevnici je plačal ustanovnino 10 K. in gg. Furlan Jakob in Režek Juraj iz Ljubljane pa letnino za 1895. l. vsak po 2 K. Živeli!

Učiteljski konvikt. Gledé na namen „učiteljskega konvikta“, kateri je sicer našim čitateljem znan, pojasnjujemo, da se bodo v konvikt vsprejemali učiteljski otroci in sirote, ki se bodo šolali v Ljubljanskih solah sploh. Konvikt torej nima nikake dotike ali zveze z „zavetiščem“ za učiteljske pripravnike (Lehrerseminar), ki se snuje na tukajšnjem c. kr. učiteljski za učiteljske pripravnike.

Učiteljski konvikt. Učiteljsko društvo litijskega okraja namerava prirediti o Veliki noči koncert na korist učiteljskemu konviktu. Tako je prav! Bodi to društvo v vzgled

drugim enakim društvom! Ko bi vsako okrajno učiteljsko društvo tem potom vsaj 50 gl. pridobilo konviktu na leto, bi bila blagajnica „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ koncem leta za dober tisočak težja. Tovariši, ne plašimo se ne truda ze znoja našim otrokom v prid!

Razširjenje šole. Deželni šolski svet je sporazumno z deželnim odborom kranjskim dovolil, da se z bodočim šolskim letom jednorazredni ljudski šoli v Polhovem Gradcu in v Kočevski Reki razširita na dva razreda in da se drugo učiteljsko mesto, ki se bude sistemizovalo, uvrsti v IV. plač. razred.

Učiteljsko društvo radovljiškega okraja zboruje dné 4. aprila t. l. ob 11. uri v Ljubnem. Na dnevnem redu je poročilo g. Karola Simona „Kdor seje, ta žanje“ ter posvetovanje „Kako bi se vršila slavnost v spomin nadučitelja Marka Kovšee“. K obilni vdeležbi vabi — odbor.

Tudi tam ni nič bolje. Okrajni glavar v Inonostu je izdal ukaz za roditelje, da ne smejo svojih otrok, ki pohajajo šolo, voditi po krčmah in plesistič, ker se mladina na tak način privadi pijančevanju. Orožništvu je pa naročeno, da se ta odredba natančno izvršuje. — Tirolska je jedina kronovina v Avstriji, v koji ne veljajo novi šolski zakoni, a vendar je tudi tam zavladalo tako zlo. Tu se torej ne more očitati novi šoli, da je ona kriva popačenju mladine.

Da se povzdigne dober obisk šole, se uporabljajo razna sredstva. V Norvegiji imajo že z l. 1817. zakon, na podstavi kojega nihče ne sme prevzeti posestva ali ženiti se, če ne zna brati in pisati. V severoameriški državi Connecticut izgubi vsak posestnik vsled zakona z leta 1838. vse pravice na svoje posestvo, ako se ne nauči brati in pisati.

Nasledki šolskega obiskovanja. Na Angleškem je l. 1870. obiskovalo šolo $1\frac{1}{2}$ milijona otrok, a sedaj jih obiskuje 5 milijonov. Napram temu je pa bilo l. 1870. v raznih kaznilnicah 12000 kaznjencev, a danes jih je pa samo 5000. Število obsojencev zaradi hudih zločinov je padlo od 3000 na 800 in prestopki mladine pa od 14000 na 5000. Število beračev se je pa znižalo od 47% na 22%. Nasprotniki šole, pogledjte te številke!

Izginulo mesto. Vsled potresa se je pogreznilo mesto Ručad v perzijski provinciji Astrapat na južnoizhodni strani Kaspiškega jezera. Ponesrečilo je več tisoč ljudi.

Česke tarok-karte. Naše tarok-igralce opozarjamo na česke tarok-karte, katere je ravnokar izdala „Ustredni Maticе školská“ v Pragi; slikal jih je znani slikar E. Neumanu, reprodukcijo pa je prevzel A. Kratochvil v prid šolski družbi češki. Slike predstavljajo češko zgodovino, narodno življenje ter historične spomenike češke umetnosti. Na drobno prodaja te karte „Ustredni Maticе školská“ v Pragi po 80 kr.

Žena, gospa in soproga. V zapuščini Davida Strauss-a so se našle te-le opazke: „Ako se vzameta dva iz ljubezni, sta si mož in žena; onadva, ki se poročita zaradi ugodnosti, postaneta gospod in gospa in onadva pa, ki se zvežeta iz gotovih uzrokov pa soprog in soproga.

Žena — ljubi moža, gospa — — ga varuje, in soproga ga pa trpi.

Za-sé inamo ženo, za hišne prijateljke gospo in za svet pa soprogo.

Žena streže bolniku, gospa ga obiskuje in soproga pa povprašuje, kako se počuti. Gospodinjstvo oskrbuje žena, hišo gospa in soproga pa ukazuje.

Z ženo se sprehajamo, z gospo vozimo in s soprogo pa delamo izleže.

Žalosti in bolečine deli z nami žena, naš denar gospa in naše dolgove pa — soproga. Po smrti joka in plaka za nami žena, gospa toži za nami in soproga pa nosi črno obleko.

Kaj se vse prigodi ljudskemu učitelju. Iz Madrida se poroča: V Montillani, provinciji Granadi, rabijo ondodni prebivalci za časa velikih počitnic šolsko poslopje kot žitnico. Pričetkom šolskega leta hotel je pričeti učitelj s poukom, ter je pisal lastnikom žita, da naj spraznijo šolsko sobo. Zaželjeni odgovor je kmalu prišel. Kmetje, katerim je bil učitelj sporočil, da naj pridejo po žito, pridrve v učiteljevo stanovanje ter ga dobro naklestijo. A to še ni bilo zadosti! Drugi dan se zbere množica kričečih mož, žen in otrok pred županovim stanovanjem tuleč, da naj se učitelj kaznuje za tako predrznost. Posnemanja vredni župan napravi s tem zopet mir, da je zaukazal dvema občinskima slugama, da iztirata učitelja iz kraja. —a.

Dr. Viljem Moon iznajditelj po njegovem imenu imenovane pisave za slepce, je pred ne davnim časom v 75 letu svoje starosti umrl v Brighton-u. Dr. Moon je bil sam slep. Njegova pisava se rabi sedaj za 276 jezikov in narečij. —a.

Štirideset otrok utonilo. Grozna nesreča se je one dni primerila v Rotterdamu. Na zmrzlem morju ob bregu se je drsalo več sto otrok. Led se je udrl in kakih 200 otrok je zginilo pod letom. Štirideset jih je utonilo, ostale so rešili.

Otrok v plamenu. V Karlovcu na Hrvaškem je dané 9. m. m. igrala se osemletna deklica Olga Dizdarević z ognjem. Vnela se jej je obleka in se je tako opekla, da je morala umreti.

Društvo Komensky na Dunaji vzdržuje češko večrazrednico, ki je tako napolnjena, da se ni moglo vsprejeti nobenega otroka več, zavrniti se jih je moralo do 200. Ta šola ima veliko klet pripravljeno za telovadnico, v tej se zbirajo v nedeljah popoldné Čehi, največ roditelji šolskih otrok, da z duhovnikom molijo v svojem jeziku. Imeniten Čeh pripoveduje, da ga je do solz ganila pobožnost njegovih revnih rojakov v teh novodobnih katakombah. Zc.

Ogerski ministri mislijo učitelje napreči, da bi jim pisali krsne matice, t. j. zapisnike o novorojenih, ker se bode po novih postavah to delo duhovnikom odvzelo.

Glasovir, prav dobro ohranjen je na prodaj za 100 gld. Več pove Fr. Črnagoj, učitelj v Šmartnem pod Š. G.

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo izreka „Narodni šoli“ za mnogo poslanega šolskega blaga v imenu šolske mladine najtoplejšo zahvalo.

V Št. Lambertu, 10. sušca 1895.

Vinko Bercè.

Zahvala. Slavna „Okrajna posojilnica v Kamniku“ je blagovolila podariti tukajšnji šoli znesek 10 gld. Za ta velikodušni dar se najiskreneje zahvaljuje šolsko vodstvo v Vodicah, dané 11. sušca 1895.

Fr. Trost, šolski voditelj.

Zahvala. Krajni šolski svet in šolsko vodstvo izrekata slavnej posojilnici — v Kamniku najtoplejšo zahvalo za blagodušni dar 10 gld., katere je blagovolila podariti tukajšnji ljudski šoli.

Krajni šolski svet in šolsko vodstvo v Zalogu, dané 26. svečana 1895.

Aleš Krumpetar,
predsednik.

Jakob Slapar,
z. uč.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 310

o. š. sv. Na trirazrednici v Velikih Laščah je stalno popolniti mesto nadučitelja in šolskega voditelja s prejemki II. plačilnega razreda in prostim stanovanjem.

Prošnje do dané 19. sušca t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji, dané 27. svečana 1895.

Listnica upravnništva. Onim p. n. gg., katerim smo list ustavili, že lahko postrežemo z vsemi do sedaj izišlimi številkami, če prično s plačevanjem obljubljenih obrokov, ozir. če se izjavijo, da bodo s **prvim mal. travnom t. l.** pričeli redno obroke pošiljati. Ta obrok, ozir. izjava pa naj se nam dopošlje do 25. sušca t. l., da moremo pravočasno določiti število iztisov „Učit. Tov.“ št. 7. Kdor se pozneje zglašuje, se ne bomo mogli nanj ozirati. — Tudi gg. naročnike, ki so obroke obljubili, pa jih ne drže, prav lepo prosimo, da prično svoje obljube realizovati, ker s samimi obljubami ne moremo strošek pokrivati. — Vse naše starejše naročnike, katerim manjka kaka št. „Učit. Tov.“ od l. 1890—1894., uljudno prosimo, da se takoj zglašijo, ker pozneje se ne bode moglo ustreči.

Spominjajte se „učiteljskega konvikta“ pri raznih prilikah in zborovanjih!

«Učiteljski Tovariš» izhaja na 1¼ poli male osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje «Slovenskega učiteljskega društva» plačajo na leto 2 gld. naročnine in 1 gld. udnine.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 1; naročnino pa prejema gospod A. Kecelj v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.

Izdavatelj in lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.

Tisk R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.